

9ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΙΣΤΟΡΙΑΣ, ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Μια άλλη επιστημονική εκπαίδευση είναι δυνατή (;)

Οργάνωση: Τμήμα Μεθοδολογίας, Ιστορίας και Θεωρίας της Επιστήμης του Πανεπιστημίου Αθηνών

Μαράσλειο Διδασκαλείο, 11-13 Νοεμβρίου 2016

ΤΑ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ Ιστορίας, Φιλοσοφίας και Διδακτικής των Φυσικών Επιστημών ξεκίνησαν το 2001 και έχουν αποτελέσει, όλα αυτά τα χρόνια, σημείο αναφοράς για τους ανθρώπους που προβληματίζονται γύρω από τη σχέση της Ιστορίας και της Φιλοσοφίας των Επιστημών με τη διδακτική θεωρία και πράξη. Ερευνητές και ερευνήτριες από τον ακαδημαϊκό χώρο, στελέχη που επεξεργάζονται εκπαιδευτικές πολιτικές, αλλά και άνθρωποι που αντιμετωπίζουν τα σχετικά προβλήματα στο επίπεδο της διδακτικής πρακτικής έχουν συνεισφέρει στη διαμόρφωση μιας ευρείας προβληματικής γύρω από αυτά τα ζητήματα.

ΦΕΤΟΣ, για πρώτη φορά, τη διοργάνωση του 9ου πανελληνίου συνεδρίου Ιστορίας, Φιλοσοφίας και Διδακτικής των Φυσικών Επιστημών την αναλαμβάνει όχι ένα τμήμα Παιδαγωγικών, αλλά ένα τμήμα Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης. Η συσσωρευμένη εμπειρία των προηγούμενων συνεδρίων σε συνδυασμό με την αλλαγή οπτικής γωνίας που συνεπάγεται η διοργάνωση του συνεδρίου από το ΜΙΘΕ μας προσφέρει την ευκαιρία να αποτιμήσουμε την προβληματική που έχει αναπτυχθεί μέχρι τώρα, να επαναδιατυπώσουμε τα ερωτήματα που προσανατόλισαν τις θεωρητικές αναζητήσεις και να προσπαθήσουμε να μεταφέρουμε τη συζήτηση στο επίπεδο των προγραμμάτων διδασκαλίας:

- Με ποιο τρόπο η Ιστορία και η Φιλοσοφία των Επιστημών μπορούν να συμβάλουν στον επανασχεδιασμό των προγραμμάτων διδασκαλίας;
- Σε ποιο βαθμό η Ιστορία και η Φιλοσοφία των Επιστημών μπορούν να αποτελέσουν αυτόνομα αντικείμενα διδασκαλίας και ποια είναι η θέση τους σε

ένα σύγχρονο πρόγραμμα διδασκαλίας;

- Τι είδους εντάσεις προκαλεί η συνύπαρξη της Ιστορίας και της Φιλοσοφίας των Επιστημών με τη διδακτική μεθοδολογία μεταφοράς της γνώσης και τι προοπτικές διανοίγει η προσπάθεια υπέρβασης αυτών των εντάσεων;

ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΑ, το 9ο συνέδριο Ιστορίας, Φιλοσοφίας και Διδακτικής των Επιστημών θα προσπαθήσει να διευρύνει την προβληματική της συζήτησης προς την κατεύθυνση της κριτικής εκπαίδευσης. Τα τελευταία χρόνια όλο και περισσότερο γινόμαστε αποδέκτες ενός λόγου από τον χώρο της ιστοριογραφίας που συναρτά την *άσκηση* της ιστορίας με την άρθρωση κριτικού λόγου για το παρόν. Η ιστορία των επιστημών αποτελεί κεντρική συνιστώσα αυτού του εγχειρήματος στο βαθμό που οι επιστήμες αποτελούν ακρογωνιαίο λίθο του δυτικού πολιτισμού. Η συμπόρευσή της μάλιστα με τη φιλοσοφία των επιστημών, η οποία είναι εγγενώς συναρτημένη με την κριτική εξέταση των επιστημονικών μεθόδων και των συναφών αξιώσεων αλήθειας συγκροτεί ένα ρεύμα στοχασμού, το οποίο μπορεί να συμβάλει ουσιαστικά σε μια αναθεώρηση του περιεχομένου και των στόχων της εκπαίδευσης στις φυσικές επιστήμες.

- Με ποιο τρόπο μπορούμε να αξιοποιήσουμε την ιστορία και τη φιλοσοφία των επιστημών για να αναστοχαστούμε το ρόλο των επιστημών στο πλαίσιο της τυπικής και της άτυπης εκπαίδευσης;
- Πώς συμβάλει ο αναστοχασμός αυτός αφενός στη βαθύτερη και ουσιαστικότερη κατανόηση των επιστημών και, αφετέρου, στην ενίσχυση της κριτικής σκέψης των εκπαιδευόμενων;
- Πώς μπορεί να αξιοποιηθεί η εξοικείωση των εκπαιδευτών με τις έννοιες και τους προβληματισμούς της ιστορίας και της φιλοσοφίας των επιστημών στη διδασκαλία τόσο των επιστημονικών όσο και των *ανθρωπιστικών μαθημάτων*;
- Σε ποιο βαθμό η ανάδειξη της πολιτισμικής διάστασης της επιστημονικής γνώσης στο σχολείο και στην άτυπη εκπαίδευση μπορεί να συμβάλλει στον επαναπροσδιορισμό των σχέσεων ανάμεσα στις φυσικές επιστήμες και τον πολιτισμό;

ΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ απευθύνεται σε ανθρώπους που μελετούν την Ιστορία, τη Φιλοσοφία και τη Διδακτική των Επιστημών ή τον καθ' οιονδήποτε τρόπο συνδυασμό τους. Σε ακαδημαϊκούς ερευνητές, μεταπτυχιακούς φοιτητές, αλλά και σε ανθρώπους που ασκούν τη διδακτική πράξη σε οποιαδήποτε βαθμίδα της εκπαίδευσης. Απευθύνεται, επίσης, σε όσους και όσες συμμετέχουν στην άτυπη εκπαίδευση, καθώς και σε συναφείς εθελοντικές και κινηματικές πρωτοβουλίες, προσδοκώντας μάλιστα να επωφεληθεί από την μέχρι τώρα αχαρτογράφητη εμπειρία τέτοιων δράσεων. Τέλος, απευθύνεται σε ανθρώπους που ασχολούνται με τη δημόσια κατανόηση της επιστήμης (επαγγελματίες της επικοινωνίας, στελέχη μουσείων και φορείς πολιτισμικών δράσεων), προκειμένου να διερευνήσει τις δυνατότητες και τις συνέπειες διεύρυνσης της προβληματικής για μια άλλη επιστημονική εκπαίδευση στη δημόσια σφαίρα.

Η ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ του συνεδρίου ενθαρρύνει ιδιαίτερα την υποβολή προτάσεων για διοργάνωση συμποσίων. Οι διοργανωτές και διοργανώτριες των συμποσίων θα πρέπει να συγκεντρώσουν με δική τους ευθύνη τις περιλήψεις των επιμέρους εργασιών και μαζί με αυτές να υποβάλουν μια σύντομη περιγραφή του χαρακτήρα και του σκοπού του συμποσίου. Οι προτάσεις συμποσίων θα κρίνονται ως σύνολα.

Οι εργασίες που θα υποβληθούν ως ανεξάρτητες ανακοινώσεις θα κριθούν – όπως και τα συμπόσια – ως προς την επιστημονική τους επάρκεια και τη συνάφειά τους με τη θεματική του συνεδρίου. Όσες από αυτές γίνουν αποδεκτές θα ομαδοποιηθούν με ευθύνη της οργανωτικής επιτροπής του συνεδρίου σε ομοειδείς συνεδρίες.

Σε όλες τις συνεδρίες οι προεδρεύοντες ή οι προεδρεύουσες θα έχουν και ρόλο σχολιαστών. Μετά το πέρας των ανακοινώσεων θα διατυπώνουν σχόλια και παρατηρήσεις που θα συμβάλλουν στον κριτικό αναστοχασμό και τη διεύρυνση της προβληματικής που κατατέθηκε στη διάρκεια της συνεδρίας.

Η ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ του συνεδρίου είναι: hpsst.wordpress.com

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Δημήτρης Αθανασάκης, Επικ. Καθηγητής, ΦΠ, ΑΠΘ

Άρις Αραγεώργης, Επικ. Καθηγητής, ΣΕΜΦΕ, ΕΜΠ

Θεόδωρος Αραμπατζής, Καθηγητής, ΜΙΘΕ, ΕΚΠΑ

Στάθης Αραποστάθης, Επικ. Καθηγητής, ΜΙΘΕ, ΕΚΠΑ

Γιώργος Βλαχάκης, Επικ. Καθηγητής, Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών, ΕΑΠ

Κώστας Γαβρόγλου, Ομ. Καθηγητής, ΜΙΘΕ, ΕΚΠΑ

Ρένια Γασπαράτου, Λέκτορας, ΤΕΕΑΠΗ, Παν/μιο Πατρών

Νίκος Κανδεράκης, τ. Σχολικός Σύμβουλος ΜΕ

Βασίλειος Καρακώστας Αναπληρωτής Καθηγητής, ΜΙΘΕ, ΕΚΠΑ

Ανδρέας Κασέτας, Εκπαιδευτικός ΜΕ

Γιάννα Κατσιαμπούρα, Ερευνήτρια, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών

Δημήτρης Κολιόπουλος, Καθηγητής, ΤΕΕΑΠΗ, Παν/μιο Πατρών

Γεράσιμος Κουζέλης, Καθηγητής, ΤΠΕΔΔ, ΕΚΠΑ

Παναγιώτης Κουμαράς, Καθηγητής, ΠΤΔΕ, ΑΠΘ

Λαοκρατία Λάκκα, τ. Σχολική Σύμβουλος ΜΕ

Έλενα Μανιάτη, Σχολική Σύμβουλος ΠΕ

Σπυρίδων Μανουσέλης, Εφημερίδα των Συντακτών

Αριστείδης Μπαλτάς, Ομ. Καθηγητής, ΕΜΠ

Ευθύμιος Μπόκαρης, Αναπλ. Καθηγητής, Παν/μιο Ιωαννίνων

Ευθύμιος Νικολαΐδης, Διευθυντής Ερευνών, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών

Κώστας Νικολαντωνάκης, Αναπλ. Καθηγητής ΠΤΔΕ Παν/μιο Δυτ. Μακεδονίας

Φαίδρα Παпанελοπούλου, Επικ. Καθηγήτρια, ΜΙΘΕ, ΕΚΠΑ

Δημήτρης Πορτίδης, Καθηγητής, Παν/μιο Κύπρου

Μαρία Πουρνάρη, Αναπλ. Καθηγήτρια, ΠΤΔΕ, Παν/μιο Ιωαννίνων

Κώστας Ραβάνης, Καθηγητής, ΤΕΕΑΠΗ, Παν/μιο Πατρών

Αθανάσιος Ραφτόπουλος, Καθηγητής, Τμήμα Ψυχολογίας, Παν/μιο Κύπρου

Μαρία Ρεντεντζή, Αναπλ. Καθηγήτρια, ΕΜΠ

Φανή Σέρογλου, Επικ. Καθηγήτρια, ΠΤΔΕ, ΑΠΘ

Κωνσταντίνος Σκορδούλης, Καθηγητής, ΠΤΔΕ, ΕΚΠΑ

Βασίλης Τσελφές, Καθηγητής, ΤΕΑΠΗ, ΕΚΠΑ

Αριστοτέλης Τύμπας, Αναπλ. Καθηγητής, ΜΙΘΕ, ΕΚΠΑ

Αναστασία Φιλιππουπολίτη, Επικ. Καθηγήτρια, ΤΕΕΠΗ, ΔΠΘ
Φίλιππος Φουρναράκης, διευθυντής Λεοντείου Γυμνασίου
Κρυσταλία Χαλκιά, Καθηγήτρια, ΠΤΔΕ, ΕΚΠΑ
Γιάννης Χριστιανίδης, Καθηγητής, ΜΙΘΕ, ΕΚΠΑ
Δήμητρα Χριστοπούλου, Επικ. Καθηγήτρια Μαθηματικού Τμήματος, ΕΚΠΑ
Στάθης Ψύλλος, Καθηγητής, ΜΙΘΕ, ΕΚΠΑ

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Λήδα Αρνέλλου, Δρ. Επικοινωνίας της Επιστήμης, Τμήμα Κοινωνικής & Εκπαιδευ-
τικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου.
Ειρήνη Γκουνταρούλη, Δρ. Ιστορίας της Επιστήμης, ΜΙΘΕ, ΕΚΠΑ
Θανάσης Λάγιος, Δρ. Φιλοσοφίας, ΦΠΨ, ΕΚΠΑ
Τάκης Λάζος, Υποψήφιος διδάκτορας, ΠΤΔΕ, ΕΚΠΑ
Βάσια Λέκκα, Δρ. Ευρωπαϊκής Ιστορίας, τμήμα Ιστορίας-Αρχαιολογίας, ΕΚΠΑ
Μαρία Μαγαλιού, Υποψήφια Διδάκτορας, ΠΤΔΕ, ΕΚΠΑ
Ειρήνη Μεργούπη Σαβαΐδου, Δρ. Ιστορίας και Φιλοσοφίας των Επιστημών και της
Τεχνολογίας, ΜΙΘΕ, ΕΚΠΑ
Μανώλης Πατηνιώτης, Αναπλ. Καθηγητής, ΜΙΘΕ, ΕΚΠΑ
Κωνσταντίνα Στεφανίδου, Δρ. Διδακτικής Φυσικών Επιστημών, ΠΤΔΕ, ΕΚΠΑ
Σπύρος Τζόκας, Δρ. Ιστορίας των Επιστημών και της Τεχνολογίας, ΜΙΘΕ, ΕΚΠΑ
Μαριώ Χαΐδοπούλου Βρυχέα, Δρ. Πολιτισμικής Γεωγραφίας, Χαροκόπειο Παν/μιο

